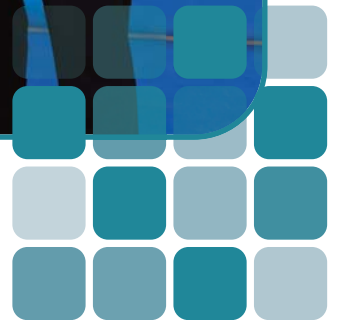

İSRAİL'DE YENİLENEN GENEL SEÇİMLER: İÇERİDEKİ İHTİMALLER, DIşARIDAKİ TEPKİLER

DR. ABDULGANİ BOZKURT

Telif Hakkı

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2019

Bu çalışmaya ait içeriğin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

Ortadoğu Araştırmaları Merkezi
Adresi : Mustafa Kemal Mah. 2128 Sk. No: 3 Çankaya, ANKARA
Telefon: +90 850 888 15 20 Faks: +90 (312) 430 39 48
Email: orsam@orsam.org.tr
Fotoęraflar: Shutterstock

İSRAİL'DE YENİLENEN GENEL SEÇİMLER: İÇERİDEKİ İHTİMALLER, DIŞARIDAKİ TEPKİLER

Yazar Hakkında

Dr. Abdulgani Bozkurt

Doktorasını Karadeniz Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde tamamlamıştır. Çalışma alanları arasında siyasi coğrafya, Ortadoğu Çalışmaları, İsrail-Filistin çatışması, Lübnan, Ürdün yer almaktadır. Halen Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Ekim 2019

İçindekiler

Giriş	3
Seçimin Kazananları ve Kaybedenleri	3
İçerideki İhtimaller	4
Dışarıdaki tepkiler	6

Giriş

Nisan 2019’da yapılan ve hükümet kurulumadığı için yenilenmek mecburiyetinde kalan İsrail Genel Seçimleri, beş ay aradan sonra, 17 Eylül’de tekrar gerçekleştirildi. Beş ay önce gerçekleştirilen genel seçimlerde sağcı parti Likud’un lideri başbakan Benyamin Netenyahu ile merkez sol ittifakı ‘Mavi ve Beyaz’a öncülük eden Benny Gantz 35’er sandalye kazanmıştı. Mavi ve Beyaz’a karşı bütün sağ partileri bir çatı altında toplamaya çalışan ancak başaramayan Netenyahu hükümet kuramamış ve müteakip süreçte diğer hükümet kurma girişimleri de sonuçsuz kalmıştı. Hatırlanacağı üzere Netenyahu’nun hükümet kuramayışında aşırı sağcı Evimiz İsrail (Yisreal Beitenu) Partisi genel başkanı Avigdor Lieberman belirleyici bir rol oynamıştı. 120 sandalyeden oluşan İsrail parlamentosunda (Knesset) hükümeti kurmak için 60 artı 1 sandalyeye sahip olmak gerekiyor. Önümüzdeki süreçte başta İsrail halkı olmak üzere Filistin ve diğer bölge ülkeleri,

Yenilenen seçimler, Netenyahu’nun en büyük rakibi açısından büyük bir değişikliğe yol açmamıştır. Gantz liderliğindeki ittifak, kazanılan sandalye sayısı bakımından, neredeyse bir önceki seçimi tekrar etmiş ve sadece 2 sandalye kaybederek seçimlerden 32 vekille ayrılmıştır. Seçimin galipleri arasında değerlendirilmesi mümkün olmayan Gantz’ı mağluplar sınıfında zikretmek de aynı derece imkânsız görünmektedir.

yine kısa sayılmayacak bir süre İsrail’de koalisyon kurma çabalarını seyredecek gibi görünüyor. Çünkü İsrail’de yenilenen seçimlerin net galibi yine bulunmuyor. Ve İsrail, üçüncü bir seçim ihtimali de dâhil olmak üzere birçok kaotik ihtimalle yüzleşmeye hazırlanıyor.

Seçimin Kazananları ve Kaybedenleri

Seçimin kaybedenleri tarafında fotoğraf net görünmektedir. İsrail’i aralıksız on yıldır başbakan olarak yöneten Netenyahu, bir önceki seçimde aldığı sonucun ötesine geçememiş hatta yenilenen seçim, Nisan ayında yapılan seçimlere kıyasla Likud açısından daha olumsuz neticelenmiştir. Zira Likud, bir önceki seçimde elde ettiği sandalyelerden 3’ünü kaybederek toplamda 32 sandalye ancak elde edebilmiştir. Hem iktidar partisi olması hem de iktidarı kuracak aritmetikten uzak bir sonuç alması Likud’u seçimin tartışmasız kaybedeni olarak öne çıkarmaktadır. Elde ettiği bu başarı-sızlık- ile Likud, İsrail siyasetinin içinde bulunduğu kaotik ortamı değiştirecek bir konumdan şimdilik mahrum görünmektedir.

Yenilenen seçimler, Netenyahu’nun en büyük rakibi açısından büyük bir değişikliğe yol açmamıştır. Gantz liderliğindeki ittifak, kazanılan sandalye sayısı bakımından, neredeyse bir önceki seçimi tekrar etmiş ve sadece 2 sandalye kaybederek seçimlerden 32 vekille ayrılmıştır. Seçimin galipleri arasında değerlendirilmesi mümkün olmayan Gantz’ı mağluplar sınıfında zikretmek de aynı derece imkânsız görünmektedir.

Seçimlerin kazananları tarafında özellikle iki partinin yer aldığı ve bu iki partinin yarıştan net başarıyla çıktığı söylenebilir. Bunlardan ilki, şüphesiz, Arap partilerin seçimlere ortaklaşa girdikleri ittifak. İttifakın başarısıyla alakalı El Kuds El Arap Gazetesi’nin değerlendirmesi dikkate değer bir tespit olarak karşımızda duruyor. Gazetede yer alan analize göre, Netenyahu’nun kaybetmesinin en temel sebebi, ülkedeki Arap seçmenin aşağılanması ve tahkir edilmesidir. Bu

hakaret dilinin, Arap seçmeni konsolide ettiği ve ikinci seçimdeki katılımı daha da arttırdığı görülüyor. Katılımın artmasına bağlı olarak Arap İttifakının oylarının yüzde otuza yakın yükseldiğini belirtmekte yarar var. Bu artış, henüz kesinleşmeyen sonuçlara göre, seçilen vekil sayısına da yansdı ve ittifak elde ettiği sandalye sayısını 13’e yükselterek seçimlerden çıkan üçüncü büyük güç oldu. Seçimlerin ardından ortak liste lideri Eymen Udeh yaptığı açıklamada, kendilerini destekleyen Arap toplumuna teşekkür etti ve özellikle provokatör olarak nitelendirdiği Netyahu’yu evine göndereceklerini söyledi.

Seçimlerden dördüncü büyük güç olarak çıkan parti ise Avigdor Lieberman liderliğindeki Evimiz İsrail Partisi oldu. Parti yakaladığı başarıyla bir önceki seçimde elde ettiği başarıyı takriben ikiye katladı. Nisan 2019’da 5 sandalye ancak alabilen Evimiz İsrail Partisi, yenilenen seçimlerde bu rakamı 9’a çıkarmayı başardı. Evimiz İsrail Partisi’nin önümüzdeki süreçte bütün koalisyon görüşmelerinin kilit aktörü olmasına kesin gözüyle bakılabilir.

Seçimlerde yukarıda mezkûr dört grubun yanı sıra görece başarı elde eden partiler ise ultra Ortodoks siyasi partiler oldu. Seçimlerin ardından, henüz kesinleşmeyen sonuçlara göre, Birleşik Tevrat Yahudiliği ve Şas Partisi’nin toplamda 17 sandalye kazandığı görülüyor. Ultra Ortodoks bu iki partinin bir önceki seçime göre bir sandalye arttırdığını ifade etmek gerekir. Ancak ultra Ortodoks partilerin son seçimdeki başarısı, İsrail’deki siyasi yelpazeyi önemli ölçüde değiştiren 2006 yılındaki seçim sonuçlarıyla mukayese edildiğinde bu partilerin son 13 yılda oy kaybına engel olmadıkları da göze çarpmaktadır.

İçerideki İhtimaller

İsrail’de gerçekleşen -yenilenen- seçimlerden sonra birkaç muhtemel senaryo ortaya çıkmaktadır. İlk başbakan Netyahu liderliğinde sağcı ve ultra Ortodoks partilerin bir araya gelerek kuracağı ittifak. Buna ilaveten, Nisan’da yapılan seçimlerden sonra özellikle Netyahu’nun yolsuzlukla ilgili muhatap olduğu suçlamaların da etkisiyle koalisyona dâhil olmayan ve tabir yerinde ise

İsrail siyasetinde süreci tıkayan Lieberman'ın nasıl bir strateji izleyeceği önemli. Çünkü Lieberman'ın dâhil olmadığı bir denklemde tüm sağcı partileri bir araya getirse dahi Netanyahu'nun hükümet kurması mümkün görünmemektedir. Lieberman seçimlerden hemen sonra yaptığı açıklamada ülkenin birlik olmasına yönelik vurgu yaptı ve Likud ile Mavi ve Beyaz ittifakının, Evimiz İsrail Partisi'nin de içinde yer alacağı geniş bir koalisyon kurulması gerektiğine dikkat çekti. İdeolojik olarak kendisine zıt bir konumda bulunan Mavi ve Beyaz ittifakını da içeren böyle bir çağrı ile Lieberman'ın en büyük hedefinin İsrail devletinin altını oyduğuna inandığı Arap toplumu ve temsilcilerini sistem dışına itmek olduğunu görmek zor değil.

Lieberman'ın ikna edilmesi ile birlikte Likud Partisi'nin ultra Ortodoks partileri de yanına alarak kuracağı muhtemel bir koalisyonun çatırdamadan uzun süre gidebilmesi pek mümkün görünmemektedir. Zira Nisan seçimlerinden sonra Netanyahu'nun Ortodoks partilerden Birleşik Tevrat Yahudiliği ile temaslarında parti temsilcilerinin kamusal alanda erkekler ile kadınların ayrı ortamlarda çalışması talebinin Netanyahu tarafından kabul edildiği haberinin basına sızması İsrail'de farklı çevrelerde geniş yankı bulmuş ve hoşnutsuzluk meydana getirmişti.

Her ne kadar zor görünse de üç büyük partinin bir araya gelerek kuracağı böyle bir koalisyonda İsraili Arapların sadece hükümet ve devletten tecride değil topyekûn bir izolasyona tabi tutulacağı sonucunu çıkarmak mümkün. Zaten Lieberman da geniş katılımlı ulusal birlik hükümetinin kurulmasını isterken bu düşüncüyü açıkça ilan etmekte bir beis görmemektedir. Gerek sağcı partiler bir araya gelerek bir Siyonist koalisyonu kursun gerekse üçlü bir ulusal birlik koalisyonu kurulsun, her iki ihtimalde de kilit role sahip ve görüşmelerden maksimum avantajla çıkacak aktörün Evimiz İsrail Partisi olduğu açıktır. Yanı sıra koalisyon görüşmelerinde tarafsız kalma stratejisinin partiyi daha iyi bir noktaya taşıdığı göz önüne alındığında seçim sonrası İsrail'de en rahat ve kaygısız kişinin aşırı sağcı lider Lieberman olduğunu söylemek abartı olmayacaktır.

Lieberman'ın ikna edilmesi ile birlikte Likud Partisi'nin ultra Ortodoks partileri de yanına alarak kuracağı muhtemel bir koalisyonun çatırdamadan uzun süre gidebilmesi pek mümkün görünmemektedir. Zira Nisan seçimlerinden sonra Netanyahu'nun Ortodoks partilerden Birleşik Tevrat Yahudiliği ile temaslarında parti temsilcilerinin kamusal alanda erkekler ile kadınların ayrı ortamlarda çalışması talebinin Netanyahu tarafından kabul edildiği haberinin basına sızması İsrail'de farklı çevrelerde geniş yankı bulmuş ve hoşnutsuzluk meydana getirmişti. Buna ilaveten, Lieberman tarafından ultra Ortodoks Yahudilerin de zorunlu askerliğe tabi olması teklifi muhtemel koalisyon içerisindeki zorunlu çıkmazlardan bir diğeridir. Muhtemel bir koalisyonda *aşırı* şeklinde nitelendirilebilecek taleplerin gelecek olması sağ blok çerçevesinde kurulacak iktidarın ömrünün uzun sürmeyeceğinin en açık göstergesidir.

Diğer taraftan merkez sol ve bu çizgiye yakın konumlanabilecek partilerin toplamda 61 sandalyeye ulaş(a)maması, alternatif bir koalisyonun önündeki en büyük engellerden biri olma özelliğini haiz. Bu noktada her ne kadar Gantz ve kendisine yakın gördüğü partiler için ideolojik açıdan uzak

olsa da Lieberman’ı koalisyon görüşmelerine dâhil etmek, Netanyahu’suz bir koalisyon kurabilmek adına kaçınılmaz bir durum olarak karşımıza çıkıyor. Lieberman’lı denklemde yine 61 sayısına ulaşamayan Gantz için Arap partilerin duruşu büyük önem arz etmektedir. İsraili Araplar seçim öncesinde Mavi ve Beyaz’a destek vermeyeceklerini açıkça ilan etmişti. Ancak Netanyahu’nun iktidardan alaşağı edilmesi seçeneği karşısında ittifakın Gantz’a dışarıdan destek vermesi şartırtıcı olmayacaktır.

Cumhurbaşkanı Reuven Rivlin, kısa süre içinde hükümeti kurmaya en yakın gördüğü kişiyi bu görevle yetkilendirecek. Rivlin’in görevlendireceği siyasetçinin hükümeti kurmak için önünde altı haftalık bir zaman zarfı var. Koalisyon görüşmelerinden sonuç çıkmazsa, Rivlin bu defa bir başka siyasetçiyi bu göreve memur edecek. 28 gün içerisinde yine sonuç çıkmazsa İsrail’de siyasi bir krizin çıkması kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımızda duruyor.

Sonuç olarak, İsrail’de nasıl bir koalisyon çıkacağı, mevzuyla ilgili herkesin cevabını yakından takip ettiği bir soru olarak zihinlerdeki yerini koruyor. Ancak ifade etmek gerekir ki, farklı koalisyon ihtimalleri üzerinden İsrail-Filistin sorununun veyahut bölgesel diğer güvenlik sorunlarının kökten çözüleceğine inanmak oldukça iyimser ve hayalci bir yaklaşımdır. Netanyahu ya da Lieberman’ın dâhil olduğu herhangi bir denklemde şahin politikalara devam edileceği aşikârdır. Öyle ki Netanyahu, seçimlerden sonra –zaten herkesçe bilinen- hükümet tasavvuruna yönelik açıkça bir çerçeve çizdi. Buna göre Netanyahu, Arap azınlığı -yine- düşmanca hedef olarak ırkçı bir dil kullandı ve ‘güçlü Siyonist bir hükümet’ mottosuyla yola çıkacaklarını ilan etti. Filistin sorununa bakış açısını göstermesi bakımından Lieberman’ın her fırsatta Gazze sorunu ile uğraşmanın anlamsızlığına yaptığı vurgu ve sorunu –nükleer bombayı kastederek- bir gecede çözme teklifi ise hala zihinlerdeki tazeliğini korumaktadır. Barış görüşmelerine dönüş ve ırkçı siyasetten vazgeçiş için bir umut olarak

görülen Gantz’ın ise 2011-2015 yılları arasında İsrail’de Genelkurmay başkanlığı yaptığı dönemde Gazze’ye yönelik iki büyük operasyon yürüttüğünü hatırlatmakta yarar var. Hatırlanacağı gibi 2014 senesinde gerçekleşen operasyonda Birleşmiş Milletler verilerine göre 1462’si sivil 2251 Filistinli, 67 de İsrail askeri hayatını kaybetmişti.

Önümüzdeki süreç, sadece İsrail kamuoyunun değil bölge başta olmak üzere dünyadaki birçok ülkenin yakından takip etmesi gerekeceği gelişmeleri içinde barındırmaktadır. Zira İsrail, tarihinde ilk defa bir sene içerisinde iki seçime gitmek mecburiyetinde kalmış, dahası üçüncü bir seçime gitme riski ile de karşı karşıya bulunmaktadır.

Dışarıdaki tepkiler

İsrail’de hükümetin hangi partiler tarafından kurulacağı hususu Filistin, Suudi Arabistan, İran, Suriye, Lübnan, Mısır ve Türkiye başta olmak üzere bölgedeki birçok ülkeyi yakından ilgilendirmektedir. Dahası küresel güçlerin gözü de yapılacak koalisyon görüşmelerinin ve oluşacak hükümetin üzerinde olacaktır. Çünkü hükümeti kuracak partilerin ideolojik farklılıkları, kuşkusuz, İsrail’in Filistin dış politikası başta olmak üzere bölge siyasetine doğrudan etki edecektir.

Genel seçimlerin ortaya çıkardığı karmaşık vasatın ardından çok farklı koalisyon senaryolarının gündeme gelebiliyor olması, İsrail’i dış politikada da belirsiz ve zorlu süreçlerin beklediğine işaret eder. Bu kaotik durumun bir göstergesi olarak Başbakan Netanyahu’nun katılmayı planladığı BM Zirvesine katılmayacağını duyurması önemli bir gelişme olarak zikredilebilir. Ortada henüz net bir hezimet yokken Netanyahu’nun böyle bir karar alması kendisini bekleyen zor süreç hakkında da fikir vermektedir. Üstelik kadim ve sıkı müttefiki ABD Başkanı Trump’ın seçimlerden sonra takındığı tavır da Netanyahu cephesinde moral bozucu bir gelişme olarak kayıtlara geçmiştir. Başkan Trump seçimlerden sonra yaptığı açıklamada oldukça soğuk bir edayla “Trump-Netanyahu ilişkisi yoktur ABD-İsrail ilişkisi vardır” mesajını verdi. Bu açıklamayı

destekler nitelikte ‘Bizim ilişkilerimiz İsrail’le, neler olup biteceğini göreceğiz’ şeklinde beyanda bulunan Trump, Netanyahu lehine açık bir tavır takınmaktan hususiyetle kaçınmaya devam ediyor. Trump’ın bu açıklamasının “Trump kaybedenle olmak istemiyor” başlıklarıyla Arap medyasında büyük yankı uyandırdığını söylemek gerekir. Bu noktada başkanlığı süresince özellikle Netanyahu’nun Filistin’e yönelik şahin politikalarını destekleyen Trump’ın Netanyahu’suz oluşabilecek muhtemel başka bir koalisyona köprüleri şimdiden atmama noktasında ihtiyatlı davranması dikkate değerdir. Ancak her şeye rağmen ABD ve Trump cephesinde Netanyahu’nun düştüğü zor durumun da başlı başına bir hayal kırıklığına yol açtığını tahmin etmek zor değil. Her ne kadar Netanyahu’nun kaybetmesi halinde Trump’ın bölgede bir hamleyi daha kaybettiği yorumunda bulunmak mümkünse de geleneksel ABD dış politikası, özellikle mevzu İsrail ile ilişkiler olduğunda, bu kayıp hamleyi bertaraf ettirecek başkaca bir hamle üretme konusunda gerekli adımları atmaya müsaittir.

ABD’nin aksine AB ülkelerinin ortaya çıkan sonuçtan, özellikle İsrail-Filistin ilişkilerinde bir nefes alma ve barış/uzlaşma görüşmelerine dönme

kapsamında, memnun oldukları görülmektedir. Siyasetini İran karşıtlığı ve İsrail, Batı Şeria ve Gazze’deki Filistinlilere açıkça düşmanlık temelli güvenlik politikaları üzerine inşa eden Netanyahu yerine ülkede başka bir koalisyona kurulması ihtimalinin olumlu bir gelişme olarak görülmesi anlaşılabilir bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak muhtemel yeni bir koalisyona içerisinde Gazze’deki sorunla uğraşmanın anlamsızlığına inanan ve nükleer bomba ile sorunun bir gecede çözülmesi gerektiğini düşünen Lieberman’ın Evimiz İsrail Partisi’nin bulunması ihtimali İsrail-AB ilişkilerine ne denli olumlu bir seyir kazandırabilir sorusunun cevabı muğlaklığını muhafaza etmektedir. Bu noktada Gantz’ın liderlik ederek kuracağı ve sağcı partilerin yer almayacağı bir hükümet kurması AB nezdinde tatmin edici bir sonuç doğurabilir ve AB’deki bazı ülkeler özelinde gerileyen ikili ilişkilerin normalleşmesine katkı sağlayabilir. Böylesi bir hükümetin kurulması ise, içerideki ihtimaller başlığında izahatı yapılan sebeplerden ötürü oldukça zor görünmektedir.

İsrail’de yenilenen gelen seçimlerin sonucu bölge ülkeleri açısından genelde İsrail-Filistin çatışması ve ülkelerin küresel siyasetle ABD ile

yakınlığı kapsamında ele alınıyor. Bu noktada seçim sonuçlarının yorumlanışına dair farklılığın, çok genel bir değerlendirmeyle Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri ve bu iki ülkenin etkisi altındaki ülkeler ile İran ve İran nüfuzunun fazla olduğu ülkeler şeklinde iki kamp üzerinden ortaya çıktığı söylenebilir. Bu bağlamda, ABD ile oldukça sıkı ilişkilere sahip Körfez monarşilerinin İsrail’de Netanyahu’nun seçimi kaybetmesinden dolayı memnun olmadıklarını ifade etmek gerekir. Çünkü bu ülkeler tarafından güvenlik merkezli şahin politikalar izleyen Netanyahu liderliğindeki İsrail, bölgede artan İran ve Şia etkisinin önündeki en büyük bariyerlerden biri olma özelliğini haizdir. Üstelik Filistin’e ve özellikle Hamas’a yönelik izlenen sert politikaların Suudi Arabistan, BAE ve Mısır gibi Müslüman Kardeşleri tehdit kabul eden ülkelerde rahatsızlık oluşturması bir yana memnuniyetle karşılandığı açıkça görülmektedir.

İran ve nüfuzunun fazla olduğu ülkelerde ise Netanyahu’nun iktidarı kaybetme ihtimali oldukça olumlu karşılanmaktadır. Seçimlerle ilgili Manar televizyon kanalına konuşan Lübnan Hizbullahı lideri Hasan Nasrallah, İsrail’in daha önce yaşamadığı bir krize şahitlik ettiğine dikkat çekti ve Netanyahu’nun her şeyini ortaya koymasına rağmen mağlubiyetten kurtulamadığını dile getirdi. Şii-Sünni kamplaşmasının laboratuvarı haline gelen Lübnan’da, Hizbullah’ın açıklamalarının yanı sıra, bazı medya organlarında “Başarısız Netanyahu Hapse” başlıklı yorumlar göze çarpmaktadır. Bu yorumların aksine, yine Lübnan medyasında, Netanyahu’suz bir İsrail’in var olduğu bölgede İran’ın daha da cüretkâr davranacağı ve İran’ın kısıtlanması için Netanyahu’nun hükümet kurması gerektiğini düşünen Lübnanlı Sünnilerin sayısının az olmadığı bilgisi de yer alıyor.

İsrail ile doğrudan çatışmanın tarafı olan Filistin’de ise farklı fikirler mevcut. İlk olarak Filistin halkının önemli bir bölümünün İsrail seçimleri ile ilgilenmediklerinin tespiti yapılabilir. Bunda Filistin halkının barış görüşmelerine olan

inancının bitme noktasına gelmesi önemli yer tutuyor. Bu sebeptendir ki seçim sonrası sahaya dönük yapılan araştırmalarda Filistinliler, Netanyahu ile Gantz arasındaki farkı, Pepsi ile Coca Cola arasındaki fark kadar gördüklerini ifade ediyorlar. Filistin halkının kahir ekseriyetinin düşüncesinin yönetici elitlerde aksi ise farklı olmaktadır. Filistinli lider Mahmud Abbas seçim sonrası yaptığı açıklamada Netanyahu karşıtı bir pozisyonda olduklarını açıkça beyan etti. Abbas’ın yıllardır barış görüşmelerinin önünde engel olarak duran Netanyahu hakkındaki tespiti şaşırtıcı değildir. Ancak Filistin Başbakanı Riyad Maliki’nin “İsrail’de hükümeti kim kurarsa kursun, müzakereleri yeniden başlatmak için kendisiyle masaya oturmaya hazırız” açıklaması hem Filistinli lider Abbas hem de Filistin halkının ekseriyetinin düşüncesiyle mütenakız bir beyan olarak öne çıkmaktadır.

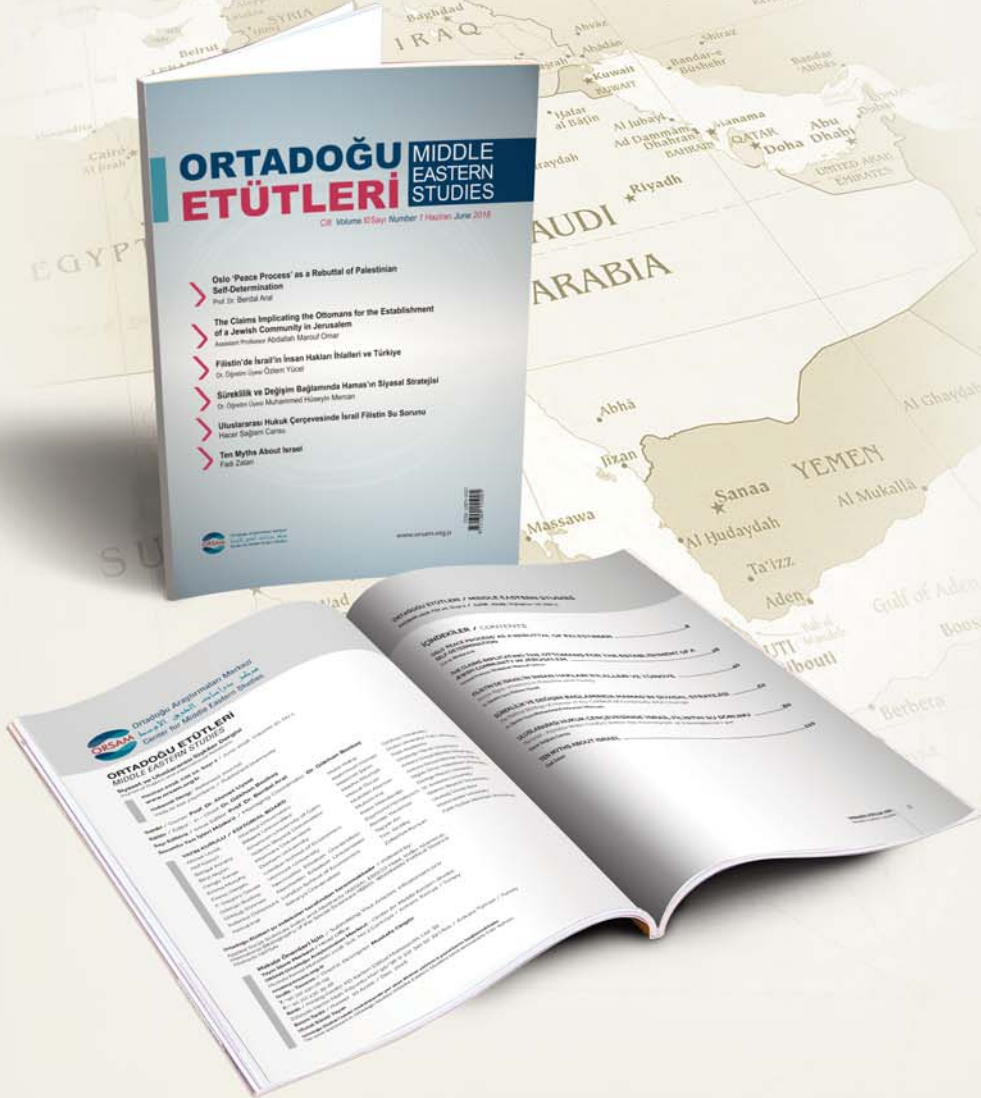
Yenilenen İsrail genel seçimleri, kuşkusuz Türkiye tarafından da yakından takip edildi. Seçimlerden bir hafta önce Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Netanyahu’yu yasadışı ve saldırgan bir propaganda yürütmekle ve partisini ırkçı apartheid devletin bir parçası olmakla itham etmişti. Buna ilaveten, uluslararası hukukun temel ilkelerini çiğneyen İsrail’e karşı uluslararası toplumu tavır almaya davet eden Çavuşoğlu, Türkiye olarak Filistin halkının haklarını ve çıkarlarını savunmayı sürdüreceklerini beyan etmişti.

İsrail’de yenilenen seçimlerin ardından Türkiye’nin İsrail seçimlerine yönelik sessizliği büyük ölçüde devam ediyor. Ancak Türkiye için Netanyahu’nun seçimleri kaybetmesinin memnuniyet verici bir gelişme olarak görüleceği açıktır. Bu noktada Türkiye, yine diğer bölge ülkelerinde olduğu gibi, İsrail seçimlerini özellikle bölgesel barışın tesisi ve İsrail-Filistin arasındaki barış müzakereleri kapsamında değerlendirmektedir.

ORTADOĞU ETÜTLERİ

MIDDLE EASTERN STUDIES

Hakemli Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi

ORSAM Yayınları

ORSAM, süreli yayınları kapsamında Ortadoğu Analiz ve Ortadoğu Etütleri dergilerini yayınlamaktadır. İki aylık periyotlarla Türkçe olarak yayınlanan Ortadoğu Analiz, Ortadoğu'daki güncel gelişmelere dair uzman görüşlerine yer vermektedir. Ortadoğu Etütleri, ORSAM'ın altı ayda bir yayınlanan uluslararası ilişkiler dergisidir. İngilizce ve Türkçe yayınlanan, hakemli ve akademik bir dergi olan Ortadoğu Etütleri, konularının uzmanı akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulmaktadır. Alanında saygın, yerli ve yabancı akademisyenlerin makalelerinin yayımlandığı Ortadoğu Etütleri dergisi dünyanın başlıca sosyal bilimler indekslerinden Applied Sciences Index and Abstracts (ASSIA), EBSCO Host, Index Islamicus, International Bibliography of Social Sciences (IBBS), Worldwide Political Science Abstracts (WPSA) tarafından taranmaktadır.

📍 Mustafa Kemal Mah. 2128. Sok.
No:3 Çankaya/Ankara

☎ +90 (312) 430 26 09
☎ +90 (312) 430 39 48

✉ info@orsam.org.tr
🌐 www.orsam.org.tr

f in t v
orsamtr